

Anti-mobbestrategi

Hvad er mobning?

Forskning om mobning har tidligere været domineret af en individualistisk tilgang til mobning, hvor mobberen ofte blev opfattet som aggressiv og skoleutilpasset, mens ofret ofte blev opfattet som passivt og skoletilpasset.

Et stort dansk forskningsprojekt om mobning ved Aarhus Universitet, [eXbus](#) (Exploring Bullying in School), viser, at det ikke hænger sådan sammen, og at mobning er et langt mere komplekst problem.

EXbus peger på, at mobning handler om en bestemt adfærd, som udspringer af en utryg kultur blandt større eller mindre grupper.

Mobning forudsætter mere end blot ét offer og én mobber, nemlig tilskuere eller medløbere, som mere eller mindre bevidst accepterer udstødelsen eller nedværdigelsen af et eller flere af gruppens medlemmer. Mobning er derfor et gruppefænomen, som ikke udelukkende kan tillægges enkeltindivider.

Definition af mobning

Inspireret af eXbus

Mobning er et gruppefænomen

Mobning foregår i og omkring fællesskaber både offline og online, hvor flere personer har mere eller mindre synlige og skiftende roller.

Mobning kan være en måde at skabe et fællesskab på, når det ikke lykkes at samles i fællesskaber om andre emner/aktiviteter.

Uanset, hvor mobningen foregår, kan mobbeårsagen ikke udelukkende tillægges enkelte individer.

Udstødseshandlingerne får en systematisk karakter

Udstødseshandlinger i forbindelse med mobning bærer præg af eksklusion eller fornedrelse.

Handlingerne har ofte en systematik, der for eksempel kan komme til udtryk ved, at det er den/de samme person(er), der er offer for handlingerne. Det kan dog hurtigt skifte, hvilke børn/unge der inkluderes i fællesskabet, og hvilke der ekskluderes.

Mobning kan være direkte og forfølgende eller indirekte og udelukkende

Mobning kan komme til udtryk ved synlig, direkte forfølgelse, for eksempel hvis et barn/en ung gentagne gange oplever at blive slået, kaldt grimme ting eller latterliggjort på sociale medier.

Mobning kan også komme til udtryk ved den mere tavse og/eller skjulte udelukkelse, for eksempel hvis klassekammerater går, når barnet/den unge kommer, vender øjne, hvisker, ikke liker opslag på sociale medier, etc.

Mobning foregår i en formel social sammenhæng, som barnet/den unge ikke kan trække sig fra

Dette skyldes, at barnet/den unge er en del af en bestemt institution, som for eksempel en skole eller en ungdomsuddannelse, hvor barnet/den unge har sin hverdag.

Det kan også være, fordi den sociale sammenhæng for barnet/den unge opleves som en forudsætning for at være en del af fællesskabet. Det kan for eksempel være fritidsklubber, sportsklubber eller digitale rum.

For at være en del af et almindeligt børneliv opfattes det som nødvendigt for børn og unge at opholde sig disse steder.

Mobning forudsætter en magtubalance

En magtubalance forekommer, hvor det er blevet socialt accepteret, at en eller flere personer er mindre værd end andre.

Hvad er digital mobning?

Mobning foregår ofte steder, hvor børn og unge ikke uden videre kan undlade at være. Det kan være i skolen, men også på de sociale medier – for eksempel Facebook, Instagram og Snapchat. Hvis mobning opstår, vil de digitale medier ofte være med til at tydeliggøre en sårbar og ekskluderet position. Begrebet digital mobning dækker over krænkende og nedværdigende handlinger, som børn og unge udsættes for gennem sociale medier, hvor de har kontakt med andre børn og unge, og hvor handlingerne systematisk er rettet mod én eller flere personer. Der findes også en række andre kendetegn ved den mobning, som udøves gennem digitale medier.

Kendetegn ved digital mobning

Inspireret af eXbus

Det kan foregå døgnet rundt – og der er ikke noget fristed. Den, som det går ud over, føler sig sjældent sikker i det digitale rum og er sjældent i fred.

Beskeder og billeder kan blive set af rigtig mange – man ved ikke, hvor mange der ser et billede, en video, en besked eller en kommentar. Uvisheden styrker utrygheden, ubehaget og afmagten.

Dem, der chikanerer, kan være anonyme, og der kan herske stor usikkerhed om, hvem afsender er. Det forstærker også oplevelsen af afmagt, fordi man ikke kan holde bestemte personer ansvarlige.

Det kan foregå i lukkede grupper, som ofte er usynlige for andre – for eksempel voksne. Det er derfor også svært at bevise, at man bliver mobbet.

Kropssproget mangler i den digitale verden, så hårde ord kan føles ekstra sårende.

Mobningen er "global" – det vil sige, at hele verden (globalt) er tilskuere, men at mobningen for eksempel sker i klassen (lokalt).

Den magtubalance, der ofte sker i klassen/i et børnefællesskab, når der foregår mobning, forstærkes i mange tilfælde i de digitale rum, hvor børnene og de unge er til stede uden voksne.

På Fladsåskolen gør vi følgende:

1. Forebyggende:

- Denne plan + skolens ordensregler gennemgås hvert skoleår for elever og forældre af klasselæreren.
- Forældre, elever og personale lever op til skolens ordensregler.
- Mobning, herunder digital mobning, indgår i undervisningen i klassens tid.
- Forældre opfordres til at indgå aftaler om private klassearrangementer.
- Der arbejdes på alle klassetrin med elevernes sociale udvikling.
- Elevens trivsel indgår i skole/hjem-samtaler.
- Klassens trivsel drøftes på alle forældremøder.
- Der er tilsyn med eleverne i alle pauser.
- Lærer, pæd. og elever samarbejder om at skabe et fysisk miljø i klassen, der fremmer trivsel.
- Der arbejdes på at skabe gode muligheder for frikvartersaktiviteter for eleverne.

2. Afdækkende:

- Årlige trivselsundersøgelser og supplerende undersøgelser i værktøjet www.klassetrivsel.dk
- Elever, forældre og personale har pligt til at videregive oplysninger om mobning til klasselæreren.
- Klasselæreren taler med eleverne og søger sparring med skolens ressource team.
- Observationer.

3. Indgribende og genoprettende:

- Klasselæreren/primærpædagog er tovholder og sikrer at mobningen straks ophører.
- Der indgås aftaler, der forhindrer gentagelse. Alle involverede inddrages og der aftales opfølgning.
- Kontakt til implicerede elevers forældre.
- Øget tilsyn.
- Eventuelt konfliktmægling.

4. Ressource team (AKT):

- Sparring/vejledning med AKT-teamet.
- Hjælp til observationer, herunder afdækning af relationer mellem elev-elev, lærer-elev, lærerforældre.
- Hjælp til opstilling af konkrete forslag til ændringer, ideer, metoder og strategier til igangsættelse af en positiv udvikling.
- Afdækning af sociale mønstre i klassen.
- Hjælp til samtaler med enkelt elever/hele klasser/forældre.